

## CODSIGA KAALMADA DHAQAALAH - SOMALI

*Bogga 1 ee 2 - Buuxinta dhammaan qaybaha foomkaan ayaa muhiim ah si loogu tixgeliyo barnaamijkaan*

### XOGTA BUKAANKA

<u>Magaca ugu danbeeya:</u>	<u>Magaca koobaad:</u>	<u>Taariikhda dhalashada:</u> / /	<u>Tirada dadka ku nool gurigaaga:</u>
-----------------------------	------------------------	--	--

### XOGTA BANGIGGA / HANTIDA KALE EE GUURGUURTA

Hantida guur-guurga waxaa loo arkaa hantida kaashka ah ama kuwa sida fudud loogu badeli karo kaashka

Fadlan soo raaci bayaanka baaqiga koontada bangigga **oo 30 maal mood oo buuxa ah** ayna ku jiraan dhammaan dhaqdhaqaqa xisaabta **ee mid kasta** koontada jeega iyo kaydka ee dadka guriga ku nool.

<b>Magaca Bangigga/Midawga Daynta</b>	<b>Nooca Koontada</b>	<b>Baaqiga ama Cadadka ku jira Xisaabta</b>
		\$
		\$
		\$
		\$
		<b>WADARTA GUUD</b> \$
<b>Magaca Xarumaha Dhaqaalaha</b>	<b>Nooca Koontada/Hantida</b> (401(k), CD, Money Market, IRA, bakhaarada, lacagaha boonka, iwm)	<b>Baaqiga ama Cadadka ku jira Xisaabta</b>
		\$
		\$
		\$
		<b>WADARTA GUUD</b> \$

### DAKHLIGA QOYSKA IYO KHARASHAADKA

Haddii aad jirto 18 sano ama ka wayn tahay laguuna tiryo inaad tahay qof ku tiirsan canshuur celinnada dakhliga ee waalidkaaga, hoos ku qor qarashaadka dakhliga waalidkaaga.

Haddii aad la nooshahay qof kasta oo kale oo wayn laakiin iinaan wadaagin dakhliga, qor keliya qaybtaada qarashaadka guriga kaaga baxa bishii.

**Haddii aad la nooshahay dad kale oo waawayn oo AAD wadaagtaan dakhliga/qarashaadka, kudar dakhliga labada qofba.**

<b>DAKHLIGA QOYSKA EE BISHII</b> (after taxes)		<b>QARASHAADKA BISHII EE QOYSKA</b>	
Mushaaraadka (Shaqsiga)	\$	Kharashaadka Caafimaadka ee aad Jeebkaaga Ka dhiibto (tusaale, qarashka aad qayb bixiso caymiska)	\$
Mushaaraadka (Xaaska)	\$	Alimony/Taageerada ilmaha	\$
Gunnooyinka shaqo La'aanta	\$	Kirada/Daynta Guriga	\$
Naafada	\$	TV ga Fiilada/Satalaydka/Interneedka	\$
Lacagta Hawlgabka/ Qoondada Milatariga	\$	Taleefanka (Gacanta iyo Layn-laynka)	\$
Alimony/Taageerada ilmaha	\$	Cuntada	\$
Kirada	\$	Dharka	\$
Gunnooyinka Social Security	\$	Wax kale (Fadlan sheeg)	\$
Wax kale (Fadlan sheeg)	\$		\$
	\$		\$
	\$		\$
<b>WADARTA GUUD EE DAKHLIGA BISHII</b>	<b>\$</b>	<b>WADARTA GUUD EE KHARASHAADKA BISHII</b>	<b>\$</b>

## CODSIGA KAALMADA DHAQAALAH

Bogga 2 ee 2

**Xaalada Guurka ee Codsadaha Xaalada Shaqada ee Codsadaha Xogta Shaqada ee Xaaska (mid koobaabin geli): (mid koobaabin geli): (mid koobaabin geli):**

Hal qof	Xaasle	Is fureen	Shaqeeya	Guri ilaaliye	Arday	Shaqeeya	Guri ilaaliye	Arday
Sharchiyan Kala Tagay			Xaaskii ka dhintay Ma shaqeeyo	Hawl gab		Ma shaqeeyo	Hawl gab	

### FADLAN SOO RAACI NUQULLADA FAYLASHA SOO SOCDA CODSIGAAN

Lagama shaqayn doono codsigaaga ayadoon la keenin dhammaan dukumiintiyada loo baahan yahay.

<input type="checkbox"/> Canshuur celintii ugu danbaysay ee federaalka (foomka 1040) ee adigga iyo xaaskaaga* bangigga)	<input type="checkbox"/> Cadaynta kirada ama daynta guriga (haddii aan si cad loogu muujin waraaqda baaqiga
<input type="checkbox"/> Cadayntii ugu danbaysay ee baaqiga bangigga ee adigga iyo xaaskaaga* Fadlan soo raaci bayaanka haraadiga koontada bangigga oo <u>30 maalmood oo buuxa ah ayna ku jiraan dhammaan dhaqdhaqaqa kasta</u> koontada jeega iyo kaydka ee dadka guriga ku nool.	<input type="checkbox"/> Nuqulka risiidyada <b>dhammaan agabka loo aqoonsado inay yihii qarashaadka ku baxa qoyska bishii ilaa in agabka si cad loogu sheegay maahee bayaankaaga baaqiga bangigga</b> xisaabta <u>ee mid</u>
<input type="checkbox"/> Risiidyada mushaarka ee adiga iyo xaaskaaga* ee 2 bilood ee ugu danbeeyay	

**\*Haddii aad jirto 18 sano ama ka wayn tahay laguuna tiryo inaad tahay qof ku tiirsan canshuur celinnada dakhliga ee waalidkaaga, waa qasab inaad soo gudbisaa canshuur celinta federaalka, risiidyada mushaarka, iyo cadaymaha bangigga ee waalidiintaada**

**\*Haddii aad la nooshahay dad kale oo waawayn oo AAD wadaagtaan dakhliga/qarashaadka, kudar dakhliga labada qofba iyo sidoo kale canshuur celinta federaalka, risiidyada mushaarka, iyo cadaymaha bangigga**

Aniga, oo saxiixaygu hoos ku yaalo, waxaan xaqijinayaa in xogta loo bixiyey si taxadar leh oo buuxda, ay tahay mid run ah oo sax ah intaan ogahay, aysana jirin wax laga jaray xogta. Wuxaan fahmayaa in dukumiintyo dheeraad ah la iga codsan karo iyo in buuxinta foomkaan aysan damaanad qaadayn isbadello kasta oo lagu sameeyo xisaabtayda.

Saxiixa Bukaanka/Waalidka:

Taariikhda:

Magaca Quran iyo Xariirkka kala dhixeeyaa Bukaanka (haddii uusan bukaanka ahayn):

**\* Codsiga ayaa ku eg 30 maalmood kadib marka la helo \***

## Barnaamijyada Caawimaada Dhaqaalaha – Su`aalaha Inta badan la Isweydiyo

### Waa maxay barnaamijyada Caawimaada Dhaqaalaha ee MINGI?

Barnaamijyada Caawimaada Dhaqaalaha ee MINGI waa qiimo dhimis buuxda ama qayb ah oo ay heli karaan bukaannada aan awoodin inay qorshe heshiis lacag bixin oo rasmi ah la gaaraan Xafiiskeena Ganacsiga. Heerka qiimo dhimista la baxsho ayaa lagu go'aamin doonaan qof iyo xaaladiis ayadoo laga eegaayo xaaladaada dhaqaale ee markas.

### Miyaan u qalmaa Barnaamijyada Caawimaada Dhaqaalaha ee MINGI?

Waxaad u qalmi kartaa barnaamijka haddii Aad haraadiga koontadaada kala hadashay Xafiiskeena Ganacsiga aadna awoodi wayday inaad la gaarto qorshe lacag bixin heshiis lagu yahay. Tixgelinta waxaa lagu salayn doonaa dakhliga qoyskaaga, kharashaadka, tirada qoyska iyo hantida. Qoysaska u qalmi kara ayaa leh dakhliga guud ee sanadkii oo dhan ama ka hooseeya 300 boqolkiiba Cabirada Fakhriga ee Federaalka:

Cadadyada Dakhliga Xubnaha Qoyska ee U qalma		
Cabirkha Qoyska	Dakhliga Guud ee Qoyska Sanadkii	Dakhliga Guud ee Qoyska Bishii
1	\$46,950	\$3,912
2	\$63,450	\$5,287
3	\$79,950	\$6,662
4	\$96,450	\$8,037
5	\$112,950	\$9,412
6	\$129,450	\$10,787
7	\$145,950	\$12,162
8	\$162,450	\$15,537

Kadib marka aad buuxiso codsiga caawimaada Dhaqaalaha si buuxda aadna soo dirto dukumiintiyada ku haboon ee taageeraaya, MINGI ayaa akhrin doona codsigaaga si loo go'aansho inaad u qalanto qiimo dhimis.

### Haddii aan buuxsho shuruudaha dakhliga ee barnaamijyada Caawimaada Dhaqaalaha ee MINGI, miyaa si otomaatig ah la iigu ogolaan doonaa?

Maya. Buuxinta shuruudaha dakhliga ee barnaamijku kuuma xaqijinayso in laguu ogolaado maadaama sababo kale oo badan la tixgolinaayo.

### Waa maxay dukumiintiyada loogu baahan yahay codsiga barnaamijka caawimaada Dhaqaalaha?

Fadlan soo raaci dukumiintiyada soo socda codsigaaga aad buuxisay:

- Canshuur celintii ugu danbaysay ee federaalka ee adigga iyo xaaskaaga\*
- Bayanka baaqiga koontada bangigga ee ugu danbeeyay oo 30 maal mood oo buuxa ah ayna ku jiraan dhammaan dhaqdhaqaqa xisaabta **ee mid kasta** koontada jeega iyo kaydka ee dadka guriga ku nool.
- Risiidyada mushaarka ee adiga iyo xaaskaaga\* ee labo bilood ee ugu danbeeyay

**\*Haddii aad jirto 18 sano ama ka wayn tahay laguuna tiryo inaad tahay qof ku tiirsan canshuur celinnada dakhliga ee waalidkaaga, waa qasab inaad soo gudbisaa canshuur celinta federaalka, risiidyada mushaarka, iyo cadaymaha bangigga ee waalidiintaada**

**\*Haddii aad la nooshahay dad kale oo waawayn oo AAD wadaagtaan dakhliga/qarashaadka, kudar dakhliga labada qofba iyo sidoo kale canshuur celinta federaalka, risiidyada mushaarka, iyo cadaymaha bangigga**

### Muddo intee dhan ayay hawsha ogolaanshuhu qaadanaysaa?

Mudada hawsha ogolaanshaha ayaa kaladuwani, ayadoo ku xiran in dukumiinti dheeraad ah loo baahan yahay ama inkale. Hase yeeshi, hawsha ayaa guud ahaan qaadanaysa ku dhawaad maal mood oo kuwa shaqada ah kadib marka aad noo keento dukumiintiyada muhiimka u ah ka shaqaynta codsigaaga.

**Qofkee ayay tahay in dakhligiisa iyo kharashaadiisa bishii ay lagu daro codsiga caawimaada Dhaqaalaha?** Haddii aad xaas leedahay, dakhliyada labada xaas waa in lagu daraa codsiga. Haddii aad jirto 18 sano ama ka wayn tahay laguuna tiryo inaad tahay qof ku tiirsan canshuur celinnada dakhliga ee waalidkaaga, dakhliga labada waalidba waa in lagu daraa. Haddii aad la nooshahay dadka kale ee waawayn laakiin aadan la wadaagin dakhliga, fadlan ku codsiga keliya qayptaada khatarashaadka guriga. Tusaale, haddii aad haysato qof guri kula dagan kirada bishii aad bixisaana tahay \$1,000, waxaad ku qoraysaa \$500 oo kharashkaaga bishii ah kiro ahaan codsiga.

### Miyaan codsan karaa caawimaada Dhaqaalaha haddii aan caymis haysto?

Haa. Qiimo dhimis kasta oo aad u qalanto inaad ka hesho barnaamijka caawimaada dhaqaalaha ayaa la bixin doonaa kadib marka aad lacagta ka helno shirkadaada caymiska.

**Haddii aad horay lacagta ugu shubtay xisaabtaada?**

Qiimo dhimisyada ayaa lagu dabiqi doonaa baaciga hadda haray. Lacag celinta lacagaha horay loo baxshay lama bixin doono.

**Intee jeer ayaan u baahan nahay inaan codsado barnaamijka?**

Haddii aad u qalabto barnaamijyada Caawimaada Dhaqaalah, qiimo dhimis halmar ah ayaa lagu dabiqi doonaa xisaabtaada dhammaan taariikhda adeegga ee ka horeeyay helitaanka codsigaaga. Haddii aad u baahan tahay daryeel caafimaad oo socda kaasoo aad u baahan tahay caawimaad dheeri ah, waa inaad soo gudbisaa codsi kale.